

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 229.

V Ljubljani, v četrtek 7. oktobra 1897.

Letnik XXV.

Kaj pa načela?

Mnogo se je pisalo o zadnjem Badeni-Wolfvem dvoboju. Pisali so listi za in proti, vsak raz svoje stališče. Zdelo se je pa, da kakor dandanes večinoma povsod, tako je tudi pri razsojevanju tega vprašanja odločevalo bolj čustvovanje, nego razum in načela. Tudi „Narod“ je navdušeno kakor akademski začetnik, ki ga šele vvajajo v skrivnosti dvoboja, hvalil viteštvo Badenijevo. Potrebno je toraj, da se stvar pojasni tudi načelno. Kakor smo že rekli, mi obsojamo dvoboj kot razumna bitja, kot katoličani in kot državljani.

Oglejmo si dvoboj s stališča razuma. Dva človeka stojita si s smrtnim orožjem nasproti z namenom drug drugega raniti, mogoče tudi ubiti. Zakaj? Jeden izmed obeh je bil razžaljen, a njegova razžaljena čast baje zahteva, da se madež opere s krvjo. Toda s čegavo krvjo? Pamet zahteva, da mora biti razžaljena čast oprana vselej s krvjo onega, ki je zakrivil razžaljenje. Toda, ali je ta uspeh pri dvoboju vedno zagotovljen? Nikdar ne, ker izid boja je odvisen le od spretnosti dvobojevnikov in včasih tudi od slučajja. In pogosto se zgodi, da razžaljenik tudi iz dvoboja izide kot zmagovalec. Tako se je zgodilo tudi z Wolf Badenijevim dvobojem. Ali je s tem izidom vrnena razžaljena čast? O tem mora pač vsakdo opravičeno dvomiti, kajti Wolf je najprej Badenija razžalil z psovalko, torej ga je moralno ranil, potem ga je pa pri dvoboju ranil tudi telesno. Nesmisel dvoboja, kot sredstva rešiti si razžaljeno čast, je torej popolno jasna.

Vsak človek pa ima v sebi prirojeni nagon ohraniti samega sebe, in zato smo dolžni skrbeti za svoje zdravje in življenje. Resnica je sicer, da nas ljubezen kedaj vodi do tega, da žrtvujemo svoje lastno življenje ali za-se ali za bližnjega, kakor to stori v

kužnih boleznih duhovnik, zdravnik, strežnik bolnikov, ob ognju ali povodnji, toda, kako bi se taka ljubezen morala meriti s strastjo, ki vlada pri dvoboju.

Zato je dvoboj proti prirojenemu pravemu zakonu in proti prirojeni dolžnosti ljubezni. Toda, kaj pa užaljena čast? Ali ne imejmo nobenega sredstva, da si jo varujemo? Na to je odgovoril že Rousseau v „Nouvelle Heloise“. Kakšna pa je taka čast, kateri je nevaren vsak grobican? Kakšno pa je tako zadoščenje, ki je odvisno od kroglice ali meča? Po tej logiki more se dvobojevati vsak lopov (coquin), da postane poštenjak, in njegova laž postane takoj resnica, kakor hitro je on srečno zasuknil svoj meč. Res, žalostno bi bilo z ljudsko častjo, ko bi bila odvisna od vsacega sleparja. Zato je dvoboj s stališča razuma barbarizem, katerega treba odstraniti iz človeške družbe.

Kot katoličani moramo jednako obsojati dvoboj. Tridentinski zbor (sess. 24. cap. 19. de ref.) pravi: Obsodbe vredna navada dvoboja, ki je bil uveden s pomočjo hudobnega duha, da bi s smrtjo telesa pogubljal tudi duše, naj bo iz krščanskega sveta popolno izločena. Potem pa cerkveni zbor tridentinski določuje kazni, tudi za one, ki dvoboj dovoljujejo, za dvobojnike in njih sekundante. Poleg družega jih stavi v jedno vrsto z morilci ter jih izobčuje iz občestva katoliške cerkve in jih proglašuje za vselej brezčastne „perpetuae infamiae poenam incurrant“. Konečno pravi tridentinski zbor, da ta odločba velja brez izjeme za vsakega, da tukaj nima mesta noben privilegij in nobena, dasi morda od davnih časov izvirajoča razvada.

V novejši dobi je izdal papež Pij IX. konstitucijo „Apostolicae sedis“, v kateri odločno obsoja dvoboj ljudij mej seboj in s zverinami (borbe z biki na Španjskem in Francoskem) ter naravnost pravi,

da nič od cerkvenih kazni ne osvoboduje dvobojnikov, njih prič in podpornikov, tudi ne, ako imajo kraljevo dostojanstvo. Papež Leon XIII. pa v okrožnici z leta 1891 imenuje dvoboj pogubno zmotno ter z jasnimi dokazi kaže njega nesmiselnost in zlobo. Badeni je katoličan, zato bi ne bil smel napovedati dvoboja, in katoliški poslanci so prav imeli, da so izrekli Badeniju svoje globoko obžalovanje nad takim rušenjem božjega in človeškega prava.

Konečno pa dvoboj moramo obsojati tudi kot državljani. § 158. kazenskega zakona proglašuje dvoboj za zločin in § 160. zahteva za ta zločin ječo od 1 do 5 let, če je bil kdo pri dvoboju ranjen, in paragraf 162. zahteva, da mora biti na daljši čas kaznovan oni, ki izzivlje na dvoboj, nego pozvani. Državni zakoni veljajo za vse, torej ni nikdo izvzet od dolžnosti, da se jim pokori, tudi ne in najmanj ministerski predsednik. Oni predsodki, ki vladajo v višjih krogih gledé pojmov o časti in zadoščenju, so le predsodki neutemeljeni, in zato jih po pravici Leon XIII. v omenjenem pismu ostro graja.

Opravičena je torej bila ogorčenost proti grofu Badeniju, ki se je kazala povsod, kjer bivajo zavdni katoličani in sploh ljudje, pri katerih še kaj velja zdrav razum. Odtod najbrže izvira tudi tako odločen nastop poslancev katoliške ljudske stranke gledé rešitve jezikovnega vprašanja, ki je po našem mnenju v prvi vrsti naperjen proti ministerskemu predsedniku. Prav bi bilo torej, da bi se uvedel častni sod za državne poslance, kakor ga namerava poslanec Treuinfels s svojim predlogom, a ta častni sod naj bi veljal tudi za vsacega družega, če tudi ni državni poslanec, da se vsaj koncem 19. veka zatre barbarizem, ki onečaščuje razsvitljeno naše stoletje.

LISTEK.

Vohun.

(Dalje.)

„Ah, tukaj ste torej“, pozdravil ga je Desmarest, ki je bil, kakor se je videlo, zelo vznemirjen zaradi nekega papirja, ki ga ni mogel najti na svoji miznici. — „No, torej? — Kam, vruga, sem ga vendar položil! — Kaj ste počeli te dni?“

„O, hodil sem po mestu, po cerkvah, po muzejih“, odgovoril je Mihael veselo.

„To je vendar preneumno!“ nadaljeval je načelnik in odprl predalce, katerega še ni preiskal. „Vse je bilo mirno, ne?“

„Popolnoma mirno! Vsem ljudem se je videlo, kakor bi bili prav tako veseli, kot jaz.“

„Nezadovoljnežev je še zmirom dovolj . . . Ali sem ga iz raztresenosti morda na dom vzel?“

„Da, nezadovoljneži; o teh mi je pravil včeraj tudi neki človek, s katerim sem govoril včeraj na bulvardu du Temple, in ki menda tudi ni zadovoljen.“

Nató je umolknil.

„Le nadaljujte, nadaljujte“, dejal je Desmarest, ki je odpiral nervozen pismo za pismom in jih metal v kot. „Jaz Vas poslušam; iščem samó neki

vražji papir . . . Kdo pa je ta Vaš nezadovoljni človek?“

„Prej je bil pri telesni straži njegove visokosti grofa d'Artois.“

„In je še mlad? . . . To je vendar preveč!“

„Nekako moje starosti.“

„Ah, tukaj je tedaj! Celo uro že sem ga iskal, da me vse boli . . . In kakó je bilo dalje z Vašim znancom?“

„Povedal mi je vse svoje življenje.“

„Res, jako zaupno!“

„Čisto naravno; jaz sam sem mu prej pravil, da sem bil duhovnik . . .“

„Povedali ste mu, da ste bili duhovnik?“ smejal se je Desmarest.

„Gotovo“, odgovoril je Mihael nekako začuden.

„Dobro, prav dobro“, nadaljeval je načelnik zadovoljno. „Smejal sem samó, ker sem se spomnil, da sem takoj o prvem Vašem posetu uganil, kakšnemu stanu pripadate, četudi mi tega niste povedali.“

„In to me je spravilo prejšnje čase velikrat v nevarnost . . .“ vzdihnil je Perin.

„Zdaj pa Vam je jako v prilog; Vašemu obrazu, vsi Vaši zunajnosti mora vsakdo zaupati . . . in to je dobro, prav dobro.“

Župnik si te zadovoljnosti ni mogel razlagati. Desmarest pa je nadaljeval.

„Gotovo je ta rojalist, ta Vaš novi znanec, še zmirom upa, kakor vsi njegovi somišljeniki?“

„Da, čisto gotovo.“

„A na kaj prav za prav upa?“

„Ah, tega ne vem. Prvikrat, ko sva se videla, mi vendar ni mogel povedati vseh svojih skrivnostij.“

„Seveda ne,“ dejal je načelnik. „In dogovorila sta, da se zopet snideta?“

„Te dni misliva igrati partije šaha . . . to se pravi, če bom mogel v kavarno.“

„Kaj Vam brani?“

„Če mi ne vzame vsega časa tisto delo, ki mi ga bote danes naložili.“

Nobenega dela nimam za Vas,“ odvrnil je Desmarest; „sploh, ker imam danes zjutraj sam toliko opravkov, da ne vem, kje mi glava stoji, — zasledujte tisto stvar ali pa katero drugo, ki se Vam ponudi, in vrnite se v četrtek.“

Mihael Perin se je hitro poslovil, da bi dalje ne nadlegoval, čudil pa se je zelo, da ga tako dobro plačujejo za njegovo postopanje. A ker je bil prepričan, da bo naposled vendar le moral delati, smejal se je na tihem in si mislil:

„Torej še tri dni počitnic! — Zakaj ne?“ In posedal je zopet po knjižnicah, cerkvah in muzejih, po kavarnah in gostilnah.

Državni zbor.

Dunaj, 6. oktobra.

Sedma seja.

Prvi podpredsednik Abrahamowicz otvoril sejo ob 11. uri ter naznani, da je predsednik dr. Kathrein vsled družinskih razmer odpotoval za nekaj dni. Antisemit Bielohlawek strese svojo nevoljo nad sek. načelnikom in pisarniškim vodjo Halbanom, ki se je pred dvema letoma pisal še Blumenstock. Govornik trdi, da je visoki gospod Halban jako oduren nasproti slugam v zbornici. Mnoge je po zaključku zadnjega zasedanja kratkoma potisnil skozi vrata na cesto; kedar deli denar, ki ga poslanci od svojih dijet popuščajo slugam, tedaj se sveti njegov obraz v žarkih milosti in ljudomilega dostojanstva. Sploh je gosp. Halban oni, ki vodi in odločuje celó v zbornici.

Govornik vzbuja med poslušalci mnogo veselosti in smeja, pri predsedniku pa si zasluži grajo, ker g. Halbana imenuje „žida“, kar ta noče biti.

Med raznimi današnjimi govorniki sta vzbujala največ pozornosti soc. demokrat Kieseewetter s svojimi do skrajnosti bedastimi frazami, katere si je mož nabral iz raznih soc. demokratičnih katekizmov, in dr. Lueger, ki je imel jako hvaležno in ne pretežno nalogo, pobijati vrtoglavo soc. demokratičnega zmešanca. Dunajski župan je ob enem pošteno okresal nemške liberalce, ki vabijo antisemite v nekrvavi boj proti slovanski povodnji, ob enem pa jim polena mečejo pod noge. Tako je včeraj nemški liberalci Bohati klical: Kje je zlata Praga in kje je zlato dunajsko srce, ko iščejo mnoge občine pomoči vsled vremenskih neizgovornosti. In bukovinski žid Fittinger je včeraj klical: Dunajčani imajo pločevinasto srce! Oba ta dva predzna vrabca je dr. Lueger neusmiljeno oskubel, dokazujoč s številkami, koliko podpore je dovolilo dunajsko mesto. Dr. Lueger konča svoj govor: Ako se tudi v državni upravi povsod uveljavijo krščanska načela, potem ne bo treba prositi in beračiti pri fin. ministru, da država dovoli nekaj podpore stradajočim revežem v raznih pokrajinah.

Mej drugimi je danes tudi posl. Spinčić meritorno utemeljeval nujni predlog glede državne podpore za Istro. Govornik naglašal, da so vse vlade vedno zanemarjale Istro in Dalmacijo, zato ni čudno, da sta te dve deželi zaostali v gospodarskem oziru. Posebno je tema deželama škodila slaboznana vinska klavzula v pogodbi z Italijo. Ribištvo ob avstrijski obali v Adriji je urejeno na korist Italijanom, istotako imajo pred domačini prednost vnanji italijanski delavci. Država bi bila toraj dolžna, da podpira revno prebivalstvo, katero trpi pomanjkanja vsled vednih vremenskih neizgovornosti. Govornik izraža nado, da vlada ne bo pozabila tužne Istre.

Debata o nujnih predlogih še danes ni bila končana ter se bo jutri nadaljevala.

Dipaulijev predlog.

Vsi današnji listi se bavijo s predlogom barona Dipaulija, ki ga je včeraj v imenu svoje stranke vložil gledé jezikovnega zakona. „N. Fr. Pr.“ vriska

V četrtek je čakal skoro dve uri v predsobi med množico ljudij, izmed katerih večina ni imela bogve kako poštenih obrazov. Naposled je prišel na vrsto in Desmarest se mu je prijazno nasmehljal.

„No, kaj je novega?“

„Novega?“ odgovoril je Mihael ves začuden.

„Da; če prihajate sem, imate vendar kaj povedati.“

„Dovolite, načelnik, danes je četrtek, in jaz prihajam, da bi izvedel, kakšno delo mi mislite izročiti.“

„Ali ne, stokrat ne! Saj sem Vam že povedal, da delajte po svoji glavi. — Hodite po Parizu, kakor človek, ki ne misli na drugega, kakor kako bi se zabaval.“

„Saj drugega tudi ne počnem,“ smejal se je Perin.

„Dobro, tako je volja ministrova in moja... Ali ste igrali partijo šaha, ali sploh govorili odtlej s tistim človekom?“

„Ne.“

„Neumno!“ vskliknil je Desmarest, ki je pazil posebno na rojaliste. „Pa veste vsaj njegovo ime?“

„Ni mi ga povedal.“

Načelnik se je smehljal in zmajal z rameni.

(Dalje sledi.)

veselja, da je pala v zbornico bomba, ki utegne razgnati železni obroč. Zidinja piše mej drugim:

„Ta kriza v desnici je velik uspeh, ki ga je dosegla nemška opozicija, in ta uspeh ostane trajen, če tudi se kriza poravnava brez likvidacije desnice, kajti nemška opozicija se je okrepila. Ako Nemci ne omagajo v svojem upor, potem ni dvoma, kako se konča ta boj. Priznati bodo morali, da so še Nemci v Avstriji in potem se postavi država zopet na svojo naravno podlago.“

To je uprav židovska nesramnost in hinavščina! Kakor da bi že v Avstriji Nemce na raznju pekli! Vsaka nemška krava nosi nemški zvonec, vsaki nemški berač bere celó v Suhi Krajini, kam pelja na desno cesta, kam drži na levo pot. Vsak slovenski birič te pozdravlja nemški, na tisoče slovenskih otrok se vzgojuje v nemških šolah celo v središču Slovenije. In kaj naj porečemo o turških razmerah v Istri, na Koroškem in ostalih obmejnih pokrajinah! In žid se predrzne še klicati v svet, da bočejo Slovani zatreti nemški rod do zadnjega sledu.

Sicer pa ni čudno tako javno mnenje, ako celó avstrijski minister koncem 19. stoletja po 40 letnem narodnem boju vpraša: ali tudi na Koroškem bivajo Slovenci?

Dipaulijev predlog je po svoji obliki, ne konečni nameri, precej osupnil vse klube na desnici. Baron Dipauli naglašal sicer, da ost tega predloga ni naperjena proti desnici, temveč proti vladi, do katere ne more imeti nobenega zaupanja. Bojimo se, da ta ost odleti nazaj na strelce. Grof Badeni je pokazal, da se ne ogreva za sedanjo desnico, in morda je baron Dipauli celó uslugo naredil vladi, kajti da predlog sedaj ne obvelja, je skoraj gotovo. S predlogom bi se bila sprijaznila vsa desnica, ko bi izostale besede, da je vsled jezikovnih razmer velika razburjenost na Češkem in Moravskem. Vendar pa položaj ni še tako tragičen, kakor ga mnogi slikajo. Pozicija desnice nasproti vladi je seveda omajana, kajti vlada si bode sedaj laglje pomagala in od slučaja do slučaja iskala večino brez obljub in zavez.

K koncu še danes omenjam, da je naša „slovanska krščansko-narodna zveza“ včeraj za jedno leto izvolila soglasno prejšnje predsedstvo, v katerem se vsak mesec menjavajo v načelništvu dr. Bulat, Barwinski in dr. Šusteršič.

Vlada je predložila načrt zakona o melioracijskem zakladu za dōbo desetih let, do konca 1914. V smislu zakona se določa za prihodnje leto v melioracijske namene 850.000 gld., za nastopna leta po jeden milijon.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Ebenhochov šolski predlog. V predzadnji seji poslanske zbornice je vložil poslanec dr. Ebenhoch predlog glede spremembe šolskega zakona, ki se pa nekoliko razlikuje od predloga, ki ga je vložil isti poslanec v zadnjem zasedanju. Kar se tiče veronauka na ljudskih šolah, so vsprejete v sedanjem načrtu prejšnje določbe, znatno spremenjena sta le nastopna dva odstavka: O ločitvi učencev po njih veroizpovedanju ali narodnosti odločuje deželno zakonodajstvo; dolžnost šolskega obiska se prične z dopolnjenim šestim letom in traja za vsakdanji pouk splošno osem let. Nadaljna uredba šolske dobe in šolske dolžnosti spada v področje deželnega zakonodajstva. Posebno ima to pravico znižati vsakdanji pouk v kmečkih občinah na sedem ali šest let. — Mesto tega se pa zamore uvesti jedno- ali dveletna nadaljevalna šola, ki se lahko raztegne do 16. leta. Kakor se vidi iz navedenih določb, se v tem predlogu prepuščajo najvažnejša določila posamnim zborom. Dotika se predlog najbolj perečih vprašanj, namreč ločitve šolskih otrok po veri in narodnosti ter šolske dobe. Za tak predlog bo po našem mnenju večina prav lahko glasovala in tudi opozicija ne more lahko najti tehtnih razlogov za nasprotovanje tej šolski predlogi. Načrt, ako postane zakon, bo koristil le v onih deželah, koder imajo večino krščanski, oziroma slovanski zastopniki. Pomagano seveda s tem splošno ne boče mnogo, vendar je boljše nekaj nego nič. Posebno ugodna je za kmečke občine določba, ki pooblašča deželne zbornice, v lastnem delokrogu preurediti šolsko dobo tako, kakor je primerno potrebam dotične dežele. — Pravi ljudski zastopniki bodo lahko v tem oziru mnogo storili za svoje kmečke volilce, ako ne bodo v manjšini s svojimi zahtevami.

Hrvatski deželni zbor. Minule dni nam je sporočil brzojav, da je zaključeno zasedanje hrvatskega deželnega zbora, ki se je po odobrenju volitev in adrese samo prekinilo. V takem slučaju pa sme dvajset poslancev pri vsaki priliki zahtevati, da se zasedanje nadaljuje. Potrebno je le, da se dopišlje predsedniku od dvajsetih poslancev podpisan poziv. Tega se je pa neki bala mažaronska vladna stranka in je predlagala, naj se zasedanje zaključi, kateri želji se je tudi res takoj ustreglo. Poloficijni mažarski listi res poročajo, da je združena opozicija delala tajno na to, da se povodom nemirov, ki se še sedaj pojavljajo, otvori deželni zbor. Ta namera je pa baje vsled nepredvidnosti jednega opozicijskih poslancev prišla do vladnih ušes, ki je potem storila svoje korake. O resničnosti tega poročila moramo seveda dvomiti, ker smo že zadostno prepričani o veliki „resnicoljubnosti“ mažaronskih poročevalcev, prav lahko pa je mogoče, da je ukrenila vlada to iz strahu pred opozicijo.

„Internacionala“ socijalne demokracije. Kolike veljave je internacionala ali mejnarodnost socijalne demokracije, katera se tolikrat naglašala na raznih shodih v Avstriji, posebno v slovanskih deželah, in s katero se slepe in mamijo slovanski delavci in love v socijalistične mreže, pokazalo se je v prav jasni luči na strankarskem shodu socijalne demokracije v Nemčiji, ki se vrši te dni v Hamburgu in na katerem zastopa avstrijsko socijalistično osrednje vodstvo neki Skaret z Dunaja. Mej drugim se je razpravljalo na tem shodu tudi že o narodnostnem vprašanju. Zastopnik poljskih socijalnih demokratov Moravski iz Berolina je tekom debate zahteval, da vodstvo poskrbi za jezika zmožne agitatorje, ter predlagal, naj se v volilnih okrajih, koder so v večini Poljaki, nastavijo pri volitvi za državni zbor taki kandidati, ki so večji poljskega in nemškega jezika. Ta predlog pa je zadela na najodločnejši odpor. Prvi je udrihal po predlogu zastopnik Winter iz Königshütte, potem pa je nastopil poročevalec Pfannkuch ter pobijal Moravskega predlog nekako tako-le: Spočetka je bilo vodstvo mnenja, da je umestno, razširjati socijalistične ideje mej Poljaki s poljskimi močmi; toda ta način agitacije ni pospeševal socijalno demokratičnih idej, marveč mnogo bolj narodnostno idejo. Nemško govoreči element je tudi v poljskih okrajih mnogo inteligentnejši in plodonosno vpliva na poljske sodruge. Končal pa je govornik svoj „mejnarodni“ govor z naslednjimi besedami: „Mi ne poznamo nobenih poljskih sodrugov v nemški socijalni demokraciji in se bomo z vso silo upirali jezikovni zmešnjavi, kakoršna se nahaja žal mej avstrijskimi sodrugi, ker tako zahtevajo ondotne razmere.“ (Živahna pohvala.) — O tem predlogu, ki ga je stavil voditelj poljske socijalne demokracije, se glasuje še le tedaj, ko bo na dnevnem redu razprava o pripravah za državnozbornske volitve. Da bo predlog propadel, je razvidno iz „živahne pohvale“, ki je sledila Pfannkuchovim besedam. Kdor je še veroval socijalno-demokratični frazi, da je socijalna demokracija internacionalna, da objema v svoje krilo proletarce vseh narodnosti z enako ljubeznijo, temu se sedaj morajo odpreti oči in uvideti mora, da so ga „ljudski osrečevalci“ vodili za nos. Mi smo poročevalcu Pfannkuchu prav hvaležni za tako izjavo, ker bode gotovo kolikor toliko pripomogla do tega, da bodo slovenski in sploh slovanski delavci, obrtniki in kmetje uvideli, pri čem da so.

Spremembe v francoskih poslaništvih. Svojedobno smo poročali, da se je francoski vladi ponesrečil prvi poskus gledé premeščenja nekaterih poslanikov. Prvi se je uprl vladni zahtevi poslanik na Dunaju, Loze, ki nikakor ni voljan vsprejeti ponujane mu mesta guvernerja v Algiru. Temu vzgledu so sledili tudi drugi možje in tako je morala vlada poskusiti z drugim načrtom. Ker nikakor ne mara pustiti Lozéja še nadalje na dunajskem dvoru, se je odločila vlada, da ga za sedaj pusti v rezervi, na dunajski dvor pa pošlje markija de Reverseauxa. Julesa Cambona pošljejo za poslanika v Washington, grofa d'Aubignyja v Monakovo in Henryja v Bukarešt. Le zadeva gledé poslaništva v Madridu še ni rešena. Francoska vlada kandiduje za to mesto diplomata Patenôtre, toda Sagasta se še ni odločil za tega moža, najbrže ker mu je delala preveč preglatice ministerska kriza, ki se je še le sedaj definitivno podela.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. oktobra.

(Večina in naši državni poslanci.) „Südsteirische Post“ o razmerji slovenskih državnih poslancev nasproti jezikovnim naredbam in večini piše v svoji zadnji številki z dné 6. oktobra, da bi ne bilo koristno za slovenski narod, ako bi slovenski državni poslanci s svojim izstopom iz državnozbornske večine isto razbili. Pravi, da moramo biti veseli, če imamo tako večino, kakoršna je zdaj; ona nam ne more biti škodljiva, ker bi sicer morala svoja lastna, v programu izražena načela zatajiti. Večina mora delovati na to, da se izvede enakopravnost; saj si jo je zapisala na svojo zastavo; vpraša se le, ali naj se to zgodi v hitrejšem ali počasnejšem tempu. Slovenci in Hrvati zahtevamo hitri tempo; ali je pa to zdaj oportuno? „Südsteirische Post“ pravi, da ne. Boljše je, pravi, nekoliko potrpeti, počakati, da pride pravi čas. Jugoslovani naj torej ostanejo toliko časa v večini, dokler ona ostane zvesta svojim načelom in to pokaže s tem, da ukrepa take sklepe, ki izvršitev enakopravnosti vsaj omogočujejo in pripravljajo. In k tem pripravljavnim korakom šteje v prvi vrsti vzgojo jezikovno sposobnega uradniškega osebja. Treba je torej siliti na to, da se na gimnazijah v Celovcu, Mariboru, Celju, Ptuj in v Gorici slovenski jezik vpelje kot obligaten predmet tudi za nemške in laške učence in sicer tako, da se popolnoma nauče slovenskega jezika. — Mi se z izvajanjem „Südst. Post“ ne moremo slagati, kajti to, kar naši državni poslanci zahtevajo kot pogoj, da ostanejo v večini, je minimum, kar sploh morejo zahtevati. To so vprašanja, pri katerih se ne gre za hitrejši ali počasnejši tempo, marveč so življenjska vprašanja za naš narod. Vsekako smo pa tudi mi mnenja, da naši poslanci ostanejo pri večini, dokler ta ostane zvesta svojim načelom. Sploh se je pa vsled korakov katol. ljudske stranke položaj bistveno spremenil in sicer ne na korist večini.

(„Katoliškega Obzornika“) 3. številka je izšla. Razpošiljala se bode te dni.

(Nove zvonove) pri farni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani bodo poskušali prihodnjo soboto, dné 9. oktobra, popoldne ob 3. uri, ter pod vodstvom livarja gosp. Samasse z njimi poskusili vseh dvanajst mogočih variacij zvenenja.

(† Župnik dr. Ivan Lipold) Iz Kozjega nam naznanja brzoglav, da je ondi umrl župnik in bivši deželni poslanec dr. Ivan Lipold. Rojen je bil pokojnik v Braslovčah l. 1842. Bolehal je že dlje časa. Cerkev in domovina žalujeta ob prezgodnjem grobu sina, ki jima je bil zvesto udan vse dni svojega življenja. Naj v miru počiva!

(Osebnosti) V dunajski Avgustineji je vsprejet gosp. Jožef Hohnjec, kaplan v Podsredi v Lavant. škofiji, da dovrši višje bogoslovne študije. — Poročil se je dne 5. oktobra dr. Alojzij Kravt, odvetnik v Celovcu, z gđno Anico Graškovo iz Kamnika.

(Od D. M. v Polji.) Krasna, dvostolpa cerkvena zgradba je srečno končana. V nedeljo 10. t. m. jo bodo prevzeli gosp. knezoškof posvetili. Pričetek ob 8. uri zjutraj. — Zidarji so le te dni odšli in dela se z naporom, da bi po skoraj dveletnem prestopanju se zamogla služba Božja zopet, pod streho obhajati, kajti dnevi na prostem, — na pokopališču od časa potresa bili so res hudi. Kajpak, da kažejo biti stroški in primanjkljaj ogromni! A dovršeno delo krepko plačuje vse žrtve.

(Iz Mengša.) — Nosovi. — „Vid'la konja je kovati, zaba dvignila nogo“, tako bi lahko vzkliknil, primerjajoč dunajskega Wolfa in tutti quanti z nekaterimi našimi možički. Po §§ 1., 2a in 12. obč. vol. reda je vpisal naš občinski glavar mej volilce tudi oba domača kapelana. Pa glej jo spako! Na predlog istega občinskega glavarja, kot načelnika reklamacijske komisije, so izbrisali oba kapelana izmej volilcev, češ, da nimata pravice voliti, ker sta od danes do jutri. Pritisnili so si torej prvi prostovoljni nos! Družega neprostovoljnega jim je pritisnilo obč. okrajno glavarstvo, ko je na pritožbo kapelanov ukazalo, da jih morajo mej volilce takoj vpisati. Zoper ta odlok so se neke pritožili v Ljubljano in na Dunaj, od koder pričakujejo tretjega nosu. A če jim tega mogoče prizanesejo vkljub našemu de sedaj še vedno veljavnemu občinskemu volilnemu redu, o čemur pa popolno dvomimo, naredé jim naši neupogljivi mozje na dan volitve, če tudi še le čez 12 mesecev, no

§ 28. četrti neprostovoljni nos, katerega jim prilipijo s trziškimi popomi v blagi spomin na nekdanje dni. Takrat vas ne spravi iz zadrege niti Kneippova kava, niti „mercenpir“, niti lep, že sedaj od vas napovedan kapelanov odhod, najmanj pa strah pred dohtarjem, kateremu je bil kapelan „čez dan“.

(Moški zbor „Glasbene Matice“) ima za Kopitarjevo svečanost jutri v petek zvečer ob 8. uri skupno skušnjo.

(Svarilo.) Pogosto se zadnje čase dogaja, da prihajajo nabiratelji, oblečeni duhovsko, iz orijenta ter prosijo milodarov za cerkve in šole. Vsi taki prosilci bi se morali vsled cerkvenih določil izkazati tudi s priporočilom rimske propagande, katerega pa navadno nimajo. Ker pa v takih slučajih ni nikake gotovosti, da pridejo nabrani darovi res v prave roke, se svari občinstvo, da pazi na to določbo.

(Na Vranji Peči) so rožnivenško nedeljo čez tri leta zopet zapele orglje na novo obokanem koru. — Hvalo smo dolžni blagi dobrotnici J. M. iz Mengša, ki je za popravo cerkve in orgelj darovala 100 gl. Tudi nekateri vrli Kamničani so se nas spomnili. Bog povrni!

(Iz Žirov.) Dolgo časa smo Žirovec v marsičem zaostajali za mnogimi drugimi kraji. Vzrok temu je večidel lega našega kraja, ko smo na vse strani več ali manj osamljeni. V nedeljo 3. oktobra pa je obiskal našo dolino gospod notar Gruntar. Sklical se je shod, na katerem je govoril o raznih vprašanjih na gospodarskem polju. Shod je imel blizu 300 udeležencev. Najprej govori o potrebi lastnega sodišča v Žireh. So sodnije, katere imajo manjše število duš, kakor bi bilo pri nas. Že naša občina sama šteje nad 4000 duš. So pa tudi okrog nas sosedje, ki imajo, kakor mi, daleč v Idrijo, drugi še dalj v Škofjo Loko, ki bi tedaj sodnijo pri nas gotovo z veseljem pozdravili. Naj bi se torej storili koraki, da se ta misel čim preje uresniči. Nadalje govori gospod notar o pomenu in koristi mirovnega sodišča, kakoršno so ustanovili že v sosednjih Rovt. Potem preide na hranilnico in posojilnico, katera bi bila pri nas prekoristna in potrebna. Govoril je tudi o tem, da naj bi se nastavljal pri nas zdravnik, ali pa naj bi imel vsaj uradne dneve, da bi bil tako dostop k njemu vsem zlažšan in omogočen. Zveza našega kraja z drugimi sosednimi je slaba. Zato so potrebne ceste. Cesta iz Logatca do nas je zgrajena že precej daleč tostran Rovt, a naprej se ne gradi, dasi je bilo to že davno svlenjeno, kar je nam Žirovcem v ne malo škodo. Tu je potrebna hitra odredba. Da se pa izognemo vsem neprilikom in nejednostim, poudarja gospod govornik, naj se gradite od Rovt obe progi po šorški in račevski dolini. Obravnava tudi potrebo rešitve vodnih vprašanj našega kraja ter sploh naučujoče vse navzoče, naj se potegujejo za svoj blagor. Kdor molči, ta trpi! Na to zaključil gospod župnik kot predsednik shoda, zahvaljujoč gospoda notarja v imenu vseh udeležencev za njegov trud. Bog daj, da bi shod rodil mnogo sadu v prid lepi žirovski okolici!

(Prvi sneg) gledajo Belikranjci danes 6. okt. pri sv. Frančišku nad Semičem in pri sveti Geri na Gorijancih.

(Zdravje v Ljubljani) od 26. sept. do 2. okt.: Novorojenih bilo je 26, mrtvorojena 2. Umrlo jih je 14, mej njimi za grižo 1, za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, za različnimi boleznimi 7; mej njimi je bilo 6 tujcev in 9 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za grižo 11, za vratico 3.

(Letošnja obdarovanja goved) se bodo vršila 18. oktobra na Gorenji vasi nad Škofjo Loko, 21. okt. v Ribnici in 23. okt. v Vipavi.

(Iz Rateč v Dolini) 6. okt.: Sinoči 5. t. m. je padlo tukaj 2 cm snega v ravnini. Juhé!

(Zmrznil. — Ponesrečenci) Iz Podgraj: Včeraj je bilo tukaj jakó slabo vreme, dež in močna burja nista pustila iz hiše. V nedeljo med 10. in 11. so šli ljudje od tukaj dobrih 5 ur daleč po oglje blizo Sneznika, še le proti večeru so se vračali lačni, premočeni in vsled viharja premrazeni proti domovju. Enemu se je vsled viharja še oglje vžgalo, s tem so se zakasnili. Jožef, 16 leten sin Štefana Celin iz Kuteževa hiš. št. 14 je opešal. Stric njegov ga je nesel na rami, a kmalo je spoznal, da dečko ne more več se mu okrog vratu okleniti, položil ga na tla mrtvega, mrtvega. Brat njegov 19 letni tudi opeša, ravno tako 49 letni stric. Da ju niso ljudje našli na poti in nesli v Žabiče, bi bila tudi ta dva zmrznila.

Se le v vasi so jih oživili. — Miha Kalec, 51 letni mož je vozil oglje z 18 letnim sinom, poginila mu je krava, zgubil se je en konj, njegov sin pride zvečer 4. t. m. okoli 8. ure v Podgraje, pade v nezavednost; še le ljudje so pokrepčevali toliko zdranili, da je mogel govoriti, četa njegovega so našli danes znak ležečega in glavo v plahto zavitega mrtvega. Kacih 5 minut višje je ležal 40 letni Andrej Baričič iz Trpčan tudi na obrazu raztegnjen mrtve. Vasi Kuteževo in Trpčane so 1/4 ure od istrske meje, spadajo pod c. kr. okr. sodišče Ilirska Bistrica. V duhovnih zadevah so pod Podgrajem v tržaški škofiji. Kmetje imajo tukaj malo polja in še to slabo obdelano, zato hodijo možiki več kot šest mesecev v Bosno, po leti in jeseni pa vozijo oglje v Trst. Zarad vednega klastenja po gozdnih so v duševnem oziru veliki ubožci. Bog bodi milostljiv ponesrečenim!

Društva.

(Shod v Sv. Križu pri Litiji.) [Konec.] Zdal poprima za besedo predsednik shoda gosp. Janez Pristov. Omenja obeh predgovornikov, ki sta povdarjala združenje. Tega nam je naj bolj treba. Saj vidimo, kako je kmet in obrtnik vsak le sam za se; da se le njemu dobro godi, za drugega se ne briga. Do tega je privedel liberalizem. Popiše liberalce kot sebičneže, ti ovržejo vsake dobro stvar v prid našemu narodu. Vedno kriče in vpijejo: živijo naš narod, a ne delajo zanj, ker mu hočejo počasi in zvito vzeti v ro iz srca. Pravijo, da so dobri katoličani, samo ob času volitev in glede branja časnikov, tu so pa sami svoji gospodje. Omenja govornik, da so se narodnjaki alà Tavčar zvezali z nemškutarji, in še vedno kriče, da so narodni. — Nikar jim ne verjemite, vas samo slepe. Navede iz deželnega zbora zglede zlasti, kako so bili narodnjaki zoper deželno zavarovalnico, zlasti Hribar, ker je sam agent banke „Slavije“. Dalje opiše socialno demokracijo in posebno ovrže fraze, da bodo vsi jednaki, in da bodo svet „zghali“. — Nato Goštiničar še enkrat prav toplo priporoča naše „Katoliško izobraževalno društvo“, kjer se bodo lahko razgovarjali o vsaki reči, predlaga in utemelji sledeče resolucije: „Današnji ljudski shod slov. katol. delavskega društva pri sv. Križu pri Litiji se strinja popolno s slov. krščansko-narodno zvezo, ter isto obenem prosi, da se pobrine za po toči poškodovane vinorejce, da isti dobé primerno državno podporo“. Druga: „Visoka srednja vlada se pozivlje, da kakor najprej mogoče predloži državnemu zboru zakon o zavarovanju za starost in onemoglost delavcev v smislu predloga poslanca dr. Kreka“. Tretja: „Visoki državni zbor se pozivlje, da sprejme le tako pogodbo z Ogersko, ki bode popolnoma pravična obema državnima polovicama“. Predsednik da resolucije na glasovanje, ki so bile enoglasno sprejete. Nato vpraša predsednik, ako se še kdo oglasi k besedi. Ker se nobeden ne oglasi, predsednik toplo poslušalcem prigovarja, naj se o tem, kar so slišali, razgovarjajo, da se res zadruga osnuje, pozivlje k pristopu kat. izobraževalnega društva in ob 5. uri zaključil shod s trikratnimi „Živijo-klici“ na papeža Leva XIII. in cesarja Frančiška Jožefa. Po shodu si je veliko poslušalcev ogledalo prostore „Kat. izobraževalnega društva“ in jih nekaj pristopilo. Shod je bil zelo potreben in zelo koristen, in je upati, da je shod marsikateremu prižgal pravo luč. Omenimo naj še, da je predsednik odposlal na shodu sklenjene resolucije državnemu poslancu dr. Kreku, ki se pritožuje, da ne dobi od volilcev skoro nobenih peticij. Povsod torej naprej za krščansko-socialno probujo delavskih stanov, zakaj zgoraj nimajo ni smisla ne volje za socialne reforme, se rajše z volkom dvobojujejo. Zdrava organizacija je le v ljudstvu, ki je še verno in nepokvarjeno. Na delo torej vsi pravi prijatelji nižjega ljudstva.

Stojanov. (Ljudska posojilnica). registrirana zadruga z neomejeno zavezo, v Ljubljani, Građišče, št. 1. Bilanca dne 30. septembra 1897 (15 mesečni obstanek). Posojila 516.092 gl. 45 kr. Naloženo pri hranilnicah, bankah, poštini hranilnici in gotovine 71.160 gl. 48 kr. Udov 395 z vplačaniami deleži 2690 gl. Hranilnih vlog 579.735 gl. 13 kr. Raiffeisnovim posojilnicam posodila 215.446 gl. 28 kr. Prometa v 9 mesecih, od 1. januarja do 30. sept. 1897 2.407.829 gl. 10 kr.

(Goriška ljudska posojilnica) je imela v septembru prometa gl. 67.753-99, v prvih treh četrt leta skupaj gl. 635 852 31.

Telegrami.

Dunaj, 7. oktobra. (Poslanska zbornica.) Pričetkom seje je predložil poljedelski minister načrt zakona o ustanovitvi kmetičkih združenj. — Poslanci d' Angeli, Basevi in Lenassi so vložili nujni predlog, v katerem zahtevajo, naj vlada takoj predloži načrt zakona glede druge železniške zveze s Trstom čez Ture. — Poslanec Sylvester zahteva v nujnem predlogu, naj stopi v veljavo zakon

glede povišanja uradniških plač s 1. januv. 1898. — Posl. dr. Gregorčič interpeluje vladu radi postopanja oblastev na Spodnjem Štajerskem in Koroškem v jezikovnih zadevah. — Nato nadaljuje zbornica razpravo o nujnih predlogih glede državnih podpor. Mej govorom socialnega demokrata Schrammela je navstal velik vrišč in prepir, v katerem je bilo čuti celo vrsto psov, mej posamnimi člani krščansko-socialne in Schönererjeve stranke. Ker v tem hrupu ni bilo mogoče zborovati, se je seja pretrgala za 10 minut.

Dunaj, 7. oktobra. Liberalni listi z vidnim veseljem poročajo o razporu mej desničarskimi klubi. Kar želijo, to tudi na debelo slikajo. Resnica pa je, da dosedaj o kakem resnem razporu v desnici ni govoriti. Kjer so stranke s tako različnimi nazori v parlamentarni zvezi, pokaže se vedno kako nasprotje, ki se pa navadno vselej poravnava. Načelniki klubov desnice in parlamentarna komisija so imeli svoje seje, katerih so se vdeležili tudi zastopniki katol. ljudske stranke, dokaz, da je desnica še cela. Poljaki se mnogo trudijo, da poravnajo Dipaulija in Mladočehe.

Dunaj, 7. okt. Razprava o nujnih predlogih glede podpore poškodovanim po potresu trajala bo še ves ta teden, torej pride predlog glede obtožbe ministrov na vrsto še le prihodnji teden.

Dunaj, 7. okt. Iz raznih delov Avstrije, posebno s Štajerskega, Solnograškega, Tirolskega, Moravskega in iz Galicije dohajajo poročila o novem snegu in velikem mrazu. Po nekaterih krajih so razsajali tudi viharji.

Dunaj, 7. oktobra. „Fremdenblatt“ poroča iz Aten: Več sto Krečanov je napadlo v Pireju Lloydov parnik „Maria Teresia“, ker so sumili, da je na parniku 100 krečanskih vjetnikov. Ker na poziv poveljnika ladije niso hoteli odjenjati, se je obrnil prvi do ministerskega predsednika Zaimisa, ki je poslal nekaj vojakov in s tem pregnal napadnike. Krivda zadene pri tem poveljnika pirejskega pristanišča in policijskega načelnika, ki sta že oba odslovljena.

Kozje, 7. oktobra. Župnik dr. Lipold je sinoči umrl. Pogreb je jutri dopoldne ob 10. uri.

Madrid, 7. okt. Vsled objavljenja nekega Weylerjevega pisma je navstal razpor mej vojaškimi dostojanstveniki in vladu. Neki osebnostni prepir je radi tega tudi mej Martinez Camposom, Azcarrago in Sanchezom, kar je pa vse prikrita javnosti.

Berolin, 7. oktobra. „Reichsanzeiger“ poroča, da je nemški cesar podelil avstro-ogerskemu poslaniku Szögyenyju red črnega orla.

Ancona, 7. oktobra. Vsled dolgotrajnega deževja je izstopila voda iz struge pri mostu Tonochia ter poplavlila velik del predmestja. Prebivalci so se rešili s čolni. Kolodvor in železnična proga do Senigalije sta pod vodo. V nevarnosti je plinarna. Pri kolodvoru je voda meter globoka.

Atene, 7. oktobra. Polkovnika Lykidis in Palli sta imenovana delegatoma za komisijo, ki bo določevala grško-turško mejo.

Carigrad, 7. oktobra. Z odslovljenjem dosedanjega finančnega ministra Nazif-paše, ki si je pridobil mnogo zaslug posebno s tem, da je znal priskrbeti državi potrebnih denarnih sredstev, je večina prebivalstva zelo nezadovoljna.

Carigrad, 7. okt. Vsi na dopustu tukaj bivajoči častniki tesalske operacijske armade so prejeli nenadoma poziv, naj se podajo nemudoma k svojim četam.

Umrli so:

4. oktobra. Alojzija Pezdur, žilvilja, 60 let, Radeckega cesta 22, spridenje jeter.

5. oktobra. Nikolaj Toneguzzo, zidar, 64 let, Rimska cesta 7, kap. — Peter Dermastja, gostjač, 60 let, je umrl potoma v bolnišnico za ostarelostjo.

V bolnišnici:

4. oktobra. Katarina Keržič, gostija, 77 let, ostarelost.

Tujci.

5. oktobra.

Pri **Slonu:** Berzé iz Trsta. — Hardos iz Budimpešte. — Petrič iz Radeč. — Aufmuth, Steininger iz Gradca. — Merzar iz Pazna. — Goldberger iz Krnova. — Jäglieh, Piek, Semen, Hirsch, Schreiber, Nowak, Rosati, Bayr, Prochaska, Kurz z Dunaja. — Vollgruber iz Maribora. — Müller iz Samobora. — Schill iz Mitrovice. — Hermüller iz Linca. — Pfaff iz Bolzana. — Wagner iz Celja. — Hütz iz Monakovega. — Doroška iz Beljaka.

Pri **Maliču:** Prettner iz Celja. — Grünseich, Fuchs iz Prage. — Kraus iz Ilmenau-a. — Gombar, Marangon iz Trsta. — Bartelme, Jaklitsch iz Kočevja. — Schuldes iz Brna. — Urbach, Geiringer, Grün, Nertoy, Meyer, Worell z Dunaja. — Kraut iz Celovea. — Schuppler iz Austerlitz-a. — Born iz Tržiča. — Hanko iz Budimpešte.

Pri **Lloydu:** Retl, Klemen iz Celovea.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Molnina v 24. urah v mm.
6	9. večer	733.5	4.2	sr. jvzh.	oblačno	
7	7. zjutraj	735.0	3.3	sr. jvzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	734.5	8.2	sr. jvzh.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 5.2°, za 6-8° pod normalom.

Stanarinske knjižice

za stranke

z uredno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomažovo moko

je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za **zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini**, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavne nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.

Jedva nedostajajo množina citratno raztopljive fosforne kisline se povine, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročbe naj se pošiljajo

56 36—29

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomažovo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Dunajska borza.

Dne 7. oktobra.		
Skupni državni dolg v notah	102 gld.	15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	25
Avstrijska zlata renta 4%	123	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	95
Ogerska zlata renta 4%	121	70
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	967	—
Kreditne delnice, 160 gld.	353	—
London vista	119	65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	72 1/2
30 mark	11	74
20 frankov (napoleonov)	9	52
Italijanski bankovci	45	15
O. kr. cekini	5	66

Dne 6. oktobra.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld.	— kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	85
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139	—
Dunavske vravnave srečke 5%	128	76
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109	50
Posojilo goriskega mesta	112	50
4% kranjsko deželno posojilo	98	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	60
Priporitne obveznice državne železnice	226	75
južne železnice 3%	181	30
južne železnice 5%	126	—
dolenjskih železnic 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld.	50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156	—
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	25	—
Salmove srečke, 40 gld.	72	50
St. Genois srečke, 40 gld.	78	75
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	—
Ljubljanske srečke	22	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	163	—
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3415	—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	398	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	83	75
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
Montanska družba avstr. plan.	125	45
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165	50
Papirnih rubljev 100	127	25

Nakup in prodaja

vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Vsevarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni svetli za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnih.